

Folk som kommer til Notodden, kommer først og fremst for å handle – skal vi tro de ferskeste sysselsettingstallene.

HÅKON RUSTEN

Tlf. 400 60 096 – haakon.rusten@telen.no

Ut ifra de samme tallene kan man også lese at Notodden har såkalte senterfunksjoner som trekker utenbygds til byen.

På det jevne

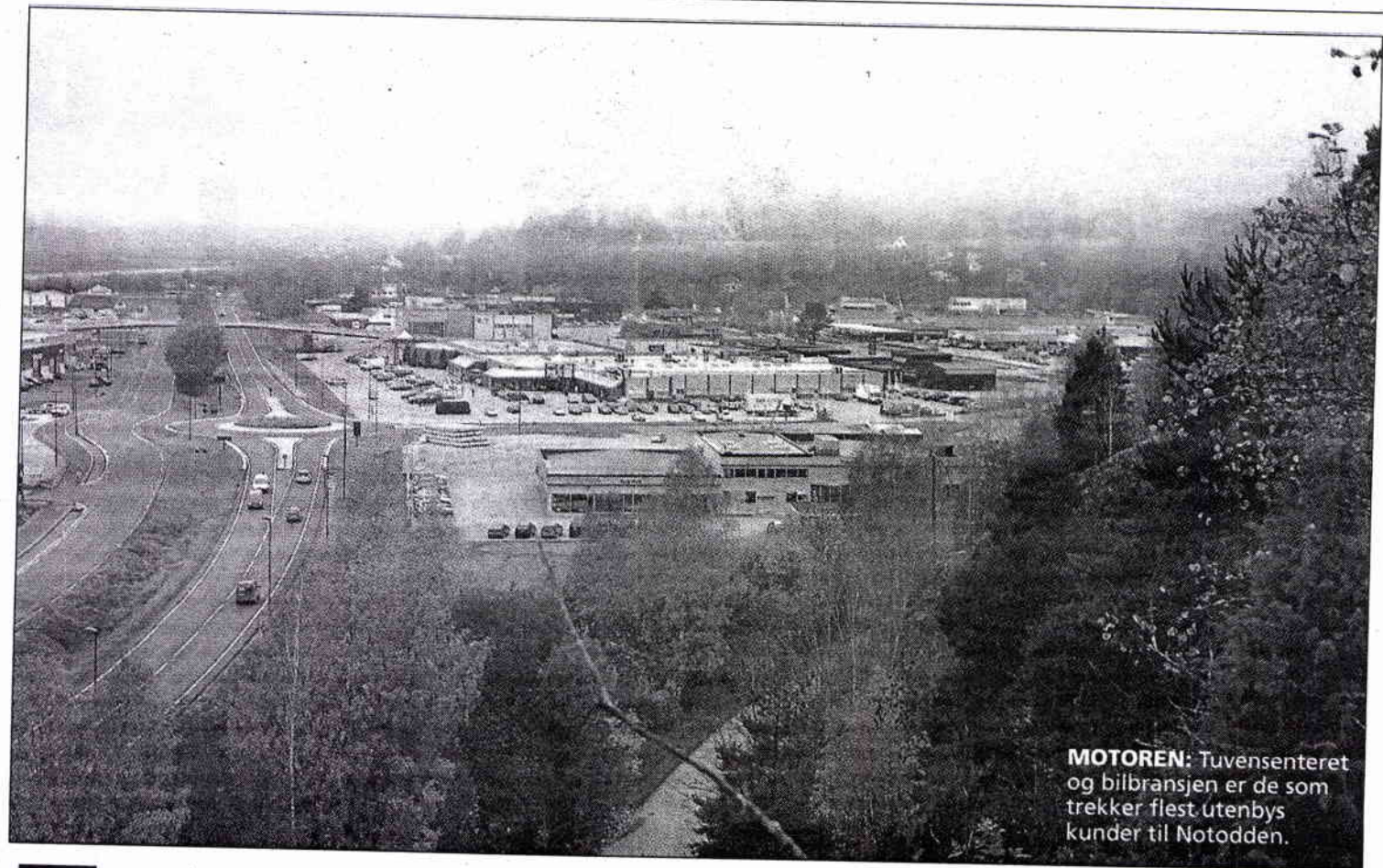
Det jobber i dag 988 personer innen varehandelen på Notodden, og dette er over landsgjennomsnittet. Enda høyere ligger offentlig forvaltning med 2 457 ansatte, og her er det først og fremst sykehuset og høyskolen som drar tallene opp.

Telen har nylig brakt en oversikt som viser en svært effektiv kommuneadministrasjon, men det blir igjen oppspist av grunnskolen, som er ressurskrevende.

Tilbake på 86-nivå

Mens Norge som helhet har hatt en jevn økning i sysselsettingen, har Notodden opplevd et par «sysselsettingskrakk» siden 1986.

–Det første skjedde med nedleggingen av Tinfos Jernverk samtidig med at Norsk Hydro trappet ned på slutten av 80-tallet. Så opplever vi en nedgang i sysselsettingen på begynnelsen av 2000 uten av vi ser noen åpenbar grunn til det, sier for-

MOTOREN: Tuvensenteret og bilbransjen er de som trekker flest utenbys kunder til Notodden.

Første og fremst et handelssted

sker Steinar Johansen i Norsk

Institutt for by- og Regionsforskning (NIBR).

Først i 2009 er Notodden igjen oppe på sysselsettingsnivået fra 1986, mens Norge som helhet har økt sin sysselsetting med 35 prosent i samme periode.

Mer verdt

–Jeg mener vi gjør noe riktig når vi satser på nye industriarbeidsplasser, sier ordfører

Lise Wiik.

Hun og resten av deltagerne på EU-konferansen på Notodden denne uka fikk bekreftet at en industriarbeidsplass er viktigere for lokalsamfunnet enn andre arbeidsplasser. Ikke fordi skatteinngangen nødvendigvis er større, men rett og slett fordi industrien handler flere tjenester i lokalsamfunnet.

Ikke alle var helt med på den

konklusjonen, og Kjersti Versto Roheim understreket at Notodden kommune sannsynligvis er den største kunden i handelsnæringen på Notodden.

Det jobber i dag nesten dobbelt så mange i dagligvarehandelen som i industrien på Notodden.

Ellers peker ikke Notodden seg ut i noen spesiell retning, viser det seg.

- Halvparten av oss bor alene

-Man må begynne å ta inn over seg at halvparten av oss i dag bor alene. Derfor blir de sosial møteplassene viktigere enn noengang.

HÅKON RUSTEN

Tlf. 400 60 096 - haakon.rusten@telen.no

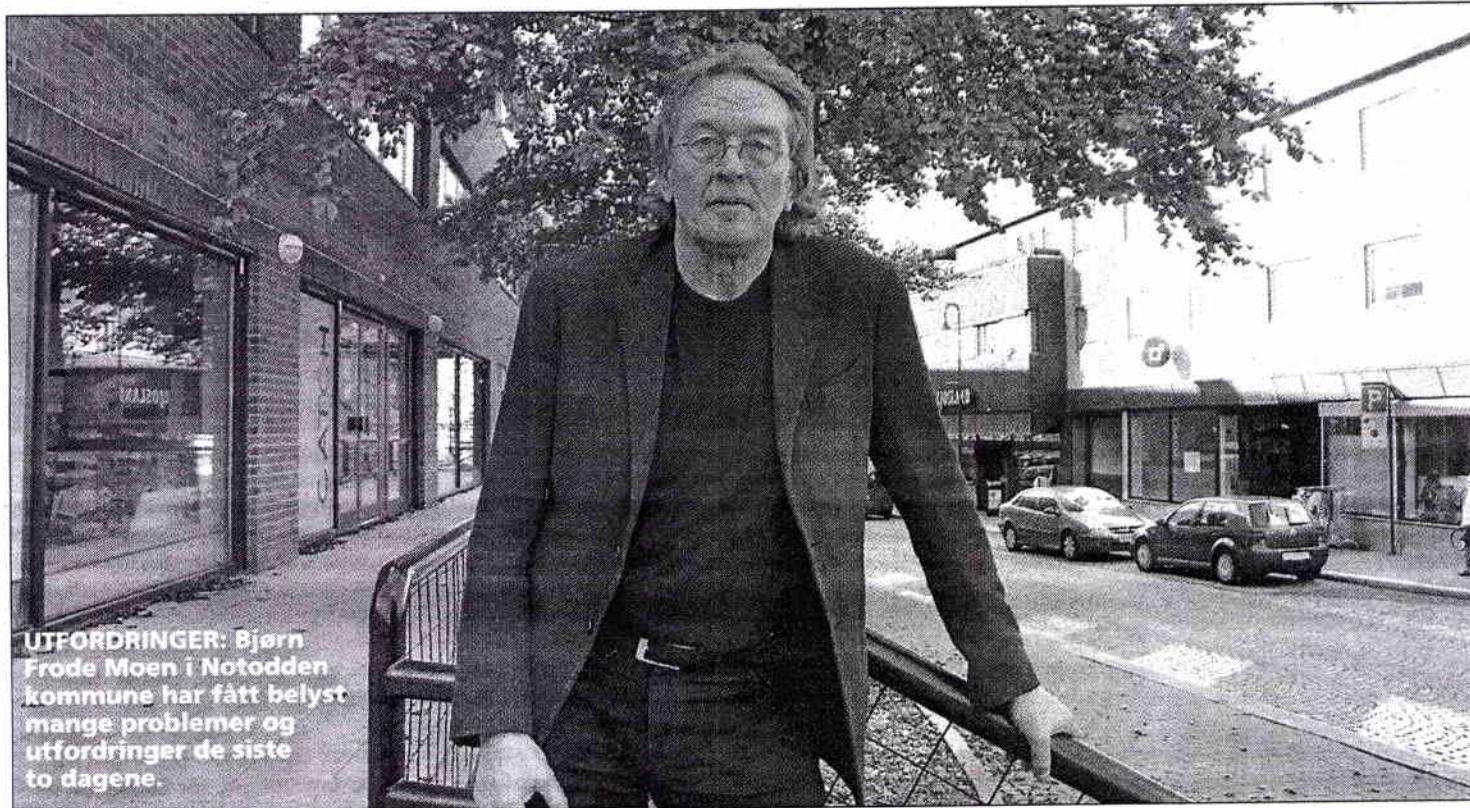
Ordene kommer fra Notoddens utenlandskontakt og prosjekt manager, Bjørn Frode Moen, som i to dager har ledet et EU-prosjekt for å se på utkantkommunenes vilkår og forusettninger.

-Det er også viktig at det legges tilrette for leiligheter for enslige. Det gjelder tross alt halvparten av innbyggerne, sier Moen. Derfor er kaffelatte-kulturen også viktig, siden de enslige har enda større behov for å møte venner ute på kafeer og andre møtesteder.

Komplekst

Etter en tildels teoretisk og forskningsmessig innledning de to dagene, har møtet fortsatt med tanker og erfaringer fra ulike grupper. Mandag var det politikernes tur, sammen med kommuneadministrasjonen. I går var handels og næringsdrivende på plass for å gi sitt besyv til forskningen.

-Det er viktig å få belyst de

problemstillingene utkantkommunene står overfor fra fleste mulig mennesker. Dette er nemlig et veldig komplekst område, sa Moen.

Om sentrum

Mye av debatten skulle etter hvert komme til å dreie seg om sentrum, og Geir Hagen tegnet et dystert bilde over situasjonen som her vil kunne oppstå, og mente at Torv-sentrum står overfor en veritabel utfordring.

Kultursjef Terje Malm derimot var mer opptatt av suksesshistoriene og de positive sidene ved Notodden sentrum. Ikke minst den omfattende gateopprustningen de siste årene.

Han gikk så langt som i si at dersom sentrum i dag hadde sett ut som det gjorde dengang han kom hit, så hadde han ikke bodd her i dag.

E134 som bygate

Gunnhild Tveiten Garberg

mente at sentrum ville være best tjent med at dagens E134 blir en sentrumsgate og at Europavegen legges utenom sentrum. Dermed vil man få en mer helhetlig by, når tyngdekraften presser byen nedover mot vannet. -Det ligger nok langt fram i tid, men jeg tror på det, sa hun.

Hyl mange ganger

Notodden i sentrums, Håkon Hartvedt var opptatt av hvem som skal hyle på vegne av Not-

Hjem for å hekke

Notodden har en stor ressurs i ungdom som er flyttet ut for å studere. Men hvordan får man dem tilbake etter endte utdanning, Noen mener at gode oppvekstmiljø er det viktigste, eller som Kjersti Versto Roheim sa: En fugl som har et godt reir, kommer tilbake for å hekke.

odden.

-Notodden er faktisk en by og fra Grenland må du kjøre helt til Gvarv for å finne skilting videre til Notodden, sa Hartvedt som mente samme problemet er å finne langs E134. Han ville vite hvorfor ingen hyl og hvem som eventuelt skal hyle opp om slike ting.

Møtets konkluderte med at ingenting skjer dersom ingen hyl opp om det. Igjen og igjen.

MØRKE SKYER: Toppledelsen i Notodden kommune fikk i går høre nedslående framtidsutsikter om sin egen kommune – hvis da forskerne har rett. Ordfører Lise Wiik er ikke umiddelbart enig med dem.

-Vi er midt inne i eldrebølgen

Andre kommuner venter på at eldrebølgen skal velte innover kommunegrensen. I Notodden er vi midt inne i bølgen.

HÅKON RUSTEN

Tlf. 400 60 096 – haakon.rusten@telen.no

Det viser faktatallene som forsker Steinar Johansen i Norsk Institutt for by- og regionforskning (NIBR).

Skal vi tro den samme forskeren, så vil vi også være igjennom denne eldrebølgen før de andre. Det er bare en hake – den dagen befolkningen igjen har en sunn sammensetning, er vi sannsynligvis blitt langt færre i

kommunen. Og færre folk betyr lavere skatteinntekter som igjen betyr færre kommunale tjenester og tilbud. Og kommunen blir mindre attraktiv å bo i.

Og det verste av alt: Vi må bare se på at det skjer. Det er lite vi får gjort med det, sier Johansen.

EU-prosjekt

I går startet et workshop på Notodden i forbindelse med EU-prosjektet PURR (Potentials of Rural Regions). Via en hektisk møtevirksomhet og kartlegging av kommunene Notodden og Tinn, vil man forhåpentlig finne medisinen for våre to «utkantkommuner».

Workshopen startet med oppbyggingen av selve prosjektet og prosessen som er kommet i stand takket være Notodden

kommunes utenlandsansvarlige, Bjørn Frode Moen. Målsettingen med prosessen er å finne ut hvilke potensial denne regionen har – rett og slett lage en arbeidsbok med tittelen: Sånn kan vi gjøre det.

Toeget sverd

Forsker Johansen startet sin kommune kartlegging med å sette spørsmålstegn ved Notoddens kommunale langtidspan, hvor konklusjonen er at vi «alle må være snille med hverandre».

Han mener vi står overfor langt større oppgaver enn det, og mente at det vi i kommunen betegner som positivt også kan ha en annen side. Blant annet når det gjelder bedret kommunikasjon. Mens ordfører Lise Wiik har store forhåpninger til en utbygging av E134 over Me-

heia, så mente Johansen at dette like gjerne kan bli en «fluktvei». Det hadde han nemlig flere eksempler på, understreket han.

Positiv pendling

Notodden har også stor utpendling, og det var delte meninger om hvordan man skal tolke det.

Kultursjef Terje Malm mener at stor utpendling viser at folk trives og vil bo på Notodden, men samtidig kunne han fortelle at blant annet Kongsberg nå jobber målrettet for å få flere innpendlere til å bosette seg.

Fortsetter i dag

Møtet fortsetter i dag, og i dag er blant annet NUAS innkalt. Det samme er folk som vil fortelle om verdensarvsøknaden.

Hørt og uhørt på PURR-møte

Det ble først fart på møtet mellom NIBR og toppledelsen i Notodden kommune, da virkemilder og konsekvenser skulle debatteres. Her er noen av innspillene:

Ordfører Lise Wiik: –Vi kan ikke stole på at noe skal være evig. Det er en stadig kamp. (Om høgskolen og sykehuset på Notodden).

Ordfører Lise Wiik: –Dette visser at vi gjør noe riktig når vi satser på å få etablert ny industrivirksomhet på Notodden.

Kultursjef Terje Malm: –Vi er ikke et turiststed, men et handelssted. Det er derfor folk besøker oss.

Rådmann Magnus Mathisen: Tallene viser at vi ikke skiller oss ut i noen retning. Vi er først og fremst et handelssted, men må vi skille oss ut for å få vekst?

Ordfører Lise Wiik: –Vi må satse hardere på kompetanseheving. Da vil vi også bli mer attraktive for nyetablerere.

Bjørn Frode Moen: –Vi går fortsatt rundt og tror at familien består av mor og far og 1,7 barn, mens halvparten av husholdningene er en enpersonfamilie. Det må vi huske når vi planlegger boenheter i kommunen.

Rådmann Magnus Mathisen: –Problemet med at vi ikke har samme befolkningsveksten som resten av landet, er også at vi da taper statlige overføringer.

Ordfører Lise Wiik: –I Drammen klarte man å samle seg om et mål, hvor noen nok måtte svelge noen politiske kameler underveis. Men dit har vi ikke kommet på Notodden ennå.

Rådmann Magnus Mathisen: –Jeg skal være forsiktig med å tolke politikken, men jeg føler at det finnes to ulike visjoner her på Notodden.

Ordfører Lise Wiik: –Ja, og den ene av dem går ut på at vi ikke skal gjøre noe annet enn det vi gjør i dag...

Torgeir Fossli (V): –På Notodden er vi avhengige av lokalpatriotene for å skape nye arbeidsplasser.